Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0034

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Eindrapportage Rekenkamer West-Brabant : Onderzoek naar verbonden partijen
Nummer voorstel	:	RVB22-0034
Datum voorstel	:	12 mei 2022
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. dr. F.A. Petter
Contactpersoon	:	Drs. E.P.M. van der Meer
Afdeling	:	Griffie
Contactpersoon Email	:	l.vandermeer@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	06-85347707
Programmanummer en -naam	:	5. Bedrijfsvoering, financiën en dienstverlening

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de eindrapportage van de Rekenkamer West-Brabant ; “Onderzoek naar Verbonden Partijen”.
2. De onderstaande aanbevelingen uit de eindrapportage over te nemen.

   1.2. Maak werk van de inzet raadsadoptanten;
   1.3. Begin de nieuwe raadsperiode met afspraken over de rolverdeling tussen college en raad;
   1.4. Voer het gesprek in de regio over de wijziging van de WGR;
   1.5. Neem de raad aan de voorkant van het proces mee in sturing op verbonden partijen;
   1.6. Maak per verbonden partijafspraken over de rol van de contactambtenaar;
   1.7. Investeer in samenwerking met andere gemeenteraden in de regio

3. Conform het advies van het college in de rectie (d.d. 25 februari 2022) de aanbeveling 1.1. niet overnemen, daar deze in de planning en control cyclus voorlopig voldoende geborgd is.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0034

Raadsvoorstel

Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

De Rekenkamer West-Brabant heeft het college uitgenodigd een reactie te geven op het onderzoeksrapport en de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer West-Brabant presenteert op 8 september 2022 in de Beeldvormende vergadering het eindrapport.

Samenvatting:

Op verzoek van de gemeenteraad Bergen op Zoom heeft de gezamenlijke rekenkamercommissie West-Brabant (hierna de Rekenkamer) een onderzoek gedaan naar het onderwerp “Verbonden partijen”. De Rekenkamer heeft de eindrapportage van dit onderzoek op 22 maart 2022 schriftelijk aangeboden aan de gemeenteraad. Op 8 september 2022 wordt tijdens de Beeldvorming wordt het rapport gepresenteerd door de onderzoekers.

U wordt gevraagd kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek en de aanbevelingen.

In de eindrapportage heeft de rekenkamer een 7-tal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen zijn in het kader van wederhoor aan het college voorgelegd. In de bestuurlijke reactie heeft het college van B&W met argumenten aangegeven twee aanbevelingen niet over te nemen. Deze zijn:

1. Vat de jaarlijkse verantwoording over verbonden partijen samen in een beknopte rapportage;
2. Neem de raad aan de voorkant van het proces mee in sturing op verbonden partijen.

Bij de eerste aanbeveling is door het college aangegeven dat dit voldoende geborgd is in de planning en control cyclus. Op basis van de gegeven argumentatie is de reactie van het college voorlopig voldoende. Daarom wordt voorgesteld om de aanbeveling van de rekenkamer in deze niet over te nemen.

Bij de tweede aanbeveling heeft het college vermoedelijk gereageerd vanuit de strikte scheiding van rollen tussen het college en de raad in opdrachtgeverschap naar de verbonden partijen. Met de recent gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) is de informatiepositie en betrokkenheid van de raad steviger geborgd. Deze ontwikkeling ligt in het verlengde van deze aanbeveling van de rekenkamer. Contrair aan de reactie van het college wordt in dit raadsvoorstel voorgesteld om de aanbeveling van de rekenkamer wel over te nemen.

De argumenten van het college zijn weergegeven in de bestuurlijke reactie, die integraal is opgenomen in de eindrapportage.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0034

Raadsvoorstel

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Onderzoek naar verbonden partijen, Gemeente Bergen op Zoom	

Datum raadsvergadering	:	29 september 2022
Nummer	:	RVB22-0034
Onderwerp	:	Eindrapportage Rekenkamer West-Brabant : Onderzoek naar verbonden partijen

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Kennis te nemen van de eindrapportage van de Rekenkamer West-Brabant ; “Onderzoek naar Verbonden Partijen”
2. De onderstaande aanbevelingen uit de eindrapportage over te nemen.

   1.2. Maak werk van de inzet raadsadoptanten;
   1.3. Begin de nieuwe raadsperiode met afspraken over de rolverdeling tussen college en raad;
   1.4. Voer het gesprek in de regio over de wijziging van de WGR;
   1.5. Neem de raad aan de voorkant van het proces mee in sturing op verbonden partijen;
   1.6. Maak per verbonden partijafspraken over de rol van de contactambtenaar;
   1.7. Investeer in samenwerking met andere gemeenteraden in de regio.

3. Conform het advies van het college in de rectie (d.d. 25 februari 2022) de aanbeveling 1.1. niet overnemen, daar deze in de planning en control cyclus voorlopig voldoende geborgd is.

Inleiding

De gezamenlijke rekenkamercommissie West-Brabant (hierna de Rekenkamer) heeft in onze gemeente onderzoek gedaan naar het onderwerp “Verbonden partijen”. De Rekenkamer heeft de eindrapportage van dit onderzoek aangeboden aan de gemeenteraad. In de bestuurlijke reactie heeft het college van B&W met argumenten aangegeven twee aanbevelingen niet over te nemen. Deze zijn:

1. Vat de jaarlijkse verantwoording over verbonden partijen samen in een beknopte rapportage;
2. Neem de raad aan de voorkant van het proces mee in sturing op verbonden partijen.

De argumenten van het college zijn weergegeven in de bestuurlijke reactie, die integraal is opgenomen in de eindrapportage.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Richting verbonden partijen moeten de gemeenteraden invulling geven aan hun kaderstellende en controlerende rol. Dit onderzoek biedt inzicht in mogelijkheden tot verbetering van de sturing op verbonden partijen. De doelstelling van dit onderzoek is vooraf dan ook drieledig geformuleerd:

- De raden inzicht bieden in hoe sturing van en toezicht op verbonden partijen plaatsvindt en wat de lessen bij andere gemeenten zijn;
- De raden handvatten bieden voor verbetering van de sturing van en het toezicht op verbonden partijen;
- Het in kaart brengen van succes- en verbeterpunten om zo lessen voor de toekomst te trekken.

Uitwerking voorstel

a. Doelstelling en onderzoeksopzet

De Rekenkamer heeft de doelstellingen in de volgende hoofdvraag gevat:

“Welke kansen en mogelijkheden zijn er om de sturing van en het toezicht houden op verbonden partijen voor de gemeente Bergen op Zoom te verbeteren?”

De hoofdvraag is uitgewerkt in tien deelvragen, verdeeld over de clusters ‘kaderstellen en beleid’, ‘sturing en informatievoorziening’ en ‘kansen voor de toekomst’:

Kaderstellen en beleid

1. Welke beleidskaders hanteert de gemeente Bergen op Zoom voor de sturing van en controle op verbonden partijen?
2. Op welke manier is de gemeenteraad betrokken geweest bij de totstandkoming van deze kaders?
3. Welke afspraken zijn er over de rol van de gemeenteraad en het college van B&W ten aanzien van verbonden partijen?
4. Wat zijn landelijke ontwikkelingen en ervaringen van andere gemeenten?

Sturing en informatievoorziening

5. Welke informatie ontvangt de gemeenteraad over verbonden partijen?
6. Ontvangt de gemeenteraad informatie zodanig dat hij tijdig bij kan sturen?
    a. Kan het werken met adoptanten/ambassadeurs/raadsrapporteurs leiden tot beter(e) grip en zicht op verbonden partijen?

7. In hoeverre heeft de gemeenteraad zicht op de realisatie van beleidsdoelstellingen door verbonden partijen?
8. Hoe deugdelijk en effectief zijn de huidige arrangementen met de verbonden partijen?
    a. Is een differentiatie in arrangementen per verbonden partij mogelijk en wenselijk?

9. Welk instrumentarium benut de gemeenteraad voor de sturing van en het toezicht op verbonden partijen?

Kansen voor de toekomst

10. Welke knelpunten, wensen en kansen zijn er ten aanzien van de sturing van en het toezicht houden op verbonden partijen?

b. Conclusies en aanbevelingen

De onderstaande conclusies en aanbevelingen zijn in het onderzoeksrapport geformuleerd:

Conclusies

1. De regionale nota verbonden partijen is een goede basis voor sturing en toezicht;
2. Het college informeert periodiek over voortgang;
3. De raad heeft kaders gesteld middels het raadsakkoord;
4. De controlerende rol is lastig in te vullen;
5. Raadsadoptanten worden als mogelijke oplossing gezien, maar er is weinig animo.

Aanbevelingen
De Rekenkamer heeft de aanbevelingen uitgewerkt in twee hoofdlijnen:

I. Aanbevelingen voor maatregelen binnen de gemeente Bergen op Zoom.

1. Vat de jaarlijkse verantwoording over verbonden partijen samen in een beknopte rapportage;
2. Maak werk van de inzet van raadsadoptanten;
3. Begin de nieuwe raadsperiode met afspraken over de rolverdeling tussen college en raad;

II. Aanbevelingen voor maatregelen in regioverband

4. Voer het gesprek in de regio over de wijziging van de WGR;
5. Neem de raad aan de voorkant van het proces mee in sturing op verbonden partijen;
6. Maak per verbonden partijafspraken over de rol van de contactambtenaar;
7. Investeer in samenwerking met andere gemeenteraden in de regio.

Reactie van het college

Het college van B&W heeft in het kader van wederhoor gereageerd op het onderzoeksrapport van de Rekenkamer. Het college onderschrijft de conclusies uit het rapport. De aanbevelingen die worden gedaan worden met uitzondering van aanbevelingen 1 en 5 door het college overgenomen. De motivering daarvan wordt in een brief (pagina 27 eindrapport) aan de Rekenkamer toegelicht.

In afwijking van de reactie van het college t.a.v. een tweetal aanbevelingen, wordt in dit voorstel u gevraagd alle aanbevelingen onverkort over te nemen met uitzondering van de aanbeveling; "*Vat de jaarlijkse verantwoording over verbonden partijen samen in een beknopte rapportage".*

Consequenties van het voorstel

Het onderzoek is m.n. gericht op de mogelijkheden om de sturing en het toezicht houden op de verbonden partijen te verbeteren.
Consequenties van de uitwerking ligt vooral op het gebied van samenwerking met de verbonden partijen en de kwaliteit van uitvoering van dienstverlening door hen.

Duurzaamheid

Geen

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente	X			
4. Algemene en externe omgeving	X			
5. Veiligheid	X			

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
6. Financiën	X			
7. Juridisch	X			
8. Planning	X			
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.				

Alternatieven

Geen

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

De voorzitter van de raad van de gemeente Bergen op Zoom,

Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0034

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van de voorzitter van de raad van 12 mei 2022, nr. RVB22-0034;

BESLUIT:

1. Kennis te nemen van de eindrapportage van de Rekenkamer West-Brabant ; “Onderzoek naar Verbonden Partijen”
2. De onderstaande aanbevelingen uit de eindrapportage over te nemen.

    1.2. Maak werk van de inzet raadsadoptanten;
    1.3. Begin de nieuwe raadsperiode met afspraken over de rolverdeling tussen college en raad;
    1.4. Voer het gesprek in de regio over de wijziging van de WGR;
    1.5. Neem de raad aan de voorkant van het proces mee in sturing op verbonden partijen;
    1.6. Maak per verbonden partijafspraken over de rol van de contactambtenaar;
    1.7. Investeer in samenwerking met andere gemeenteraden in de regio.

3. Conform het advies van het college in de rectie (d.d. 25 februari 2022) de aanbeveling 1.1. niet overnemen, daar deze in de planning en control cyclus voorlopig voldoende geborgd is.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 september 2022,

De griffier,	De voorzitter,
Mevr. drs. E.P.M. van der Meer	Dhr. dr. F.A. Petter

Voorlegger Raadsvoorstel